

Сборник съдебна практика

РЕШЕНИЕ НА СЪДА (четвърти състав)

13 септември 2017 година *

„Неизпълнение на задължения от държава членка — Държавни помощи — Решение 2011/678/ЕС — Държавна помощ за финансиране на диагностиката на трансмисивни спонгиформни енцефалопatii (ТСЕ) по говедата — Несъвместима с вътрешния пазар помощ — Задължение за възстановяване — Неизпълнение“

По дело C-591/14

с предмет иск за установяване неизпълнение на задължения, предявен на основание член 108, параграф 2, втора алинея ДФЕС на 19 декември 2014 г.,

Европейска комисия, за която се явяват J.-F. Brakeland, B. Stromsky, S. Noë и H. van Vliet, в качеството на представители, със съдебен адрес в Люксембург,

ищец,

срещу

Кралство Белгия, за което се явяват C. Pochet, L. van den Broeck и J.-C. Halleux, в качеството на представители, подпомагани от L. van den Hende и J. Charles, avocats,

ответник,

СЪДЪТ (четвърти състав),

състоящ се от: Т. von Danwitz, председател на състава, Е. Juhász (докладчик), С. Vajda, К. Jürimäe и С. Lycourgos, съдии,

генерален адвокат: Р. Mengozzi,

секретар: V. Giacobbo-Peyronnel, администратор,

предвид изложеното в писмената фаза на производството и в съдебното заседание от 8 декември 2016 г.,

след като изслуша заключението на генералния адвокат, представено в съдебното заседание от 30 март 2017 г.,

постанови настоящото

* Език на производството: френски.

Решение

- 1 С исковата си молба Европейската комисия моли Съда да установи, че Кралство Белгия не е изпълнило задълженията си по член 288, четвърта алинея ДФЕС и по членове 2—4 от Решение 2011/678/ЕС на Комисията от 27 юли 2011 година относно държавната помощ за финансиране на диагностиката на трансмисивни спонгиформни енцефалопatii (ТСЕ) по говедата, приведена в действие от Белгия (държавна помощ С 44/08 (ex NN 45/04) (ОВ L 274, 2011 г., стр. 36, наричано по-нататък „спорното решение“), тъй като не е взело в определените срокове всички необходими мерки, за да си възстанови от получателите държавните помощи, които с член 1, параграфи 3 и 4 от това решение са обявени за неправомерни и несъвместими с вътрешния пазар, и тъй като не е информирало Комисията в определения срок за мерките, взети за изпълнение на това решение.

Правна уредба

Регламент (ЕО) № 659/1999

- 2 Член 14 от Регламент (ЕО) № 659/1999 на Съвета от 22 март 1999 година за установяване на подробни правила за прилагането на член [108 ДФЕС] (ОВ L 83, 1999 г., стр. 1; Специално издание на български език, 2007 г., глава 8, том 1, стр. 41) е озаглавен „Възстановяване на помощ“ и предвижда:

„1. Когато са взети отрицателни решения в случаи с неправомерна помощ, Комисията решава съответната държава членка да вземе всички необходими мерки за възстановяване на помощта от получателя (наричано по-долу „решение за възстановяване“). Комисията не изисква възстановяване на помощта, ако това противоречи на общ принцип на правото на [Съюза].

2. Помощта, която трябва да се възстанови съгласно решение за възстановяване, включва всички лихви с подходящ процент, фиксиран от Комисията. Лихвата е дължима от датата, на която неправомерната помощ е била на разположение на получателя до датата на нейното възстановяване.

3. Без това да накърнява разпореждане на Съда на [Европейския съюз] съгласно член [278 ДФЕС], възстановяването се извършва незабавно и в съответствие с процедурите по националното законодателство на съответната държава членка, при условие че те позволяват незабавното и ефективно изпълнение на решението на Комисията. За тази цел и в случая на производство пред националните съдилища съответните държави членки предприемат всички необходими стъпки, които са предвидени в съответните им правни системи, включително и временни мерки, без да се засяга правото на [Съюза]“.

Насоките за ТСЕ

- 3 През 2002 г. Комисията на Европейските общности приема Насоки на Общността за държавните помощи във връзка с тестовите за ТСЕ на мъртви животни и на отпадъците от кланици (ОВ С 324, 2002 г., стр. 2, наричани по-нататък „Насоките за ТСЕ“). Точки 23—25 от тези насоки предвиждат:

„23. За да поощри приемането на мерки за защита на здравето на животните и хората, Комисията реши да продължи да предоставя разрешения за държавни помощи, които покриват до 100 % от разходите, свързани с тестовите за ТСЕ, в съответствие с принципите в точка 11.4 от Насоките за земеделието.

24. От 1 януари 2003 г. обаче по отношение на задължителните тестове за СЕГ, извършвани при говеда, заклани за консумация от хората, общият размер на пряката и непряката публична помощ, включително плащанията от Общността, не може да надхвърля 40 EUR за тест. Задължителните тестове могат да се основават на общностното или националното законодателство. Тази сума се отнася до общата цена за тестовете, включително за комплектите за тестове и за вземането, транспортирането, тестването, съхраняването и унищожаването на пробите. Сумата може да бъде намалена в бъдеще при намаляване на цените във връзка с тестовете.
25. Държавните помощи за покриване на разходите за тестове за ТСЕ трябва да се изплатят на оператора на мястото, където трябва да се вземат проби за тестовете. За да се улесни обаче административното управление на тези помощи, те може да се изплащат и на лабораторията, при условие че се докаже предоставянето им в пълен размер на оператора. При всички случаи държавните помощи, получени пряко или непряко от оператора на мястото на вземане на пробите за тестовете, трябва да се отразят в съответно намалените цени, които операторът определя“ [неофициален превод].

Обстоятелствата по спора и спорното решение

- 4 През периода от 2001 г. до 2006 г. Кралство Белгия покрива изцяло или частично разходите за тестове за диагностика на трансмисивни спонгиформни енцефалопатии по говедата (наричани по-долу „тестовете за СЕГ“).
- 5 През периода от 1 януари 2001 г. до 31 декември 2001 г. разходите за тестовете за СЕГ са финансирани изцяло от държавния бюджет.
- 6 От 1 януари 2002 г. до 30 юни 2004 г. тестовете са предварително финансирани от Bureau d'intervention et de restitution belge (Белгийска служба за помощи и възстановяване, наричана по-нататък „BIRB“), федерално ведомство със статут на юридическо лице.
- 7 От 1 юли 2004 г. до 30 ноември 2004 г. тестовете за СЕГ са финансирани от Agence fédérale pour la sécurité de la chaîne alimentaire (Федерална агенция за безопасност на храните в хранителната верига, наричана по-нататък „AFSCA“), държавно ведомство със статут на юридическо лице.
- 8 След като получава няколко жалби, на 27 януари 2004 г. Комисията изпраща на Кралство Белгия искане за информация относно мерките за финансиране на тестовете за СЕГ. Белгийските власти отговарят на искането на 6 февруари и 14 май 2004 г.
- 9 С писмо от 23 януари 2004 г. Кралство Белгия уведомява Комисията за мярка за помощ, предназначена за покриване на разходите за диагностика на СЕГ по животните. Планирано е с тази мярка да се осигури предварително финансиране на разходите за тестовете за СЕГ, чийто размер впоследствие ще подлежи на възстановяване чрез парафискални такси. Според обясненията на Кралство Белгия нотифицираният механизъм за финансиране е просто преработка на проект за кралски декрет, който през 2001 г. е бил одобрен от Комисията, но не е бил приложен. Тъй като вече е приведена в изпълнение, нотифицираната мярка е вписана с номер NN 45/04 в регистъра на помощите, за които не е постъпило уведомление.
- 10 На 16 септември 2004 г. белгийските власти съобщават за изготвянето на нов проект за кралски декрет, въз основа на който е приет Arrêté royal du 15 octobre 2004 relatif au financement du dépistage des encéphalopathies spongiformes transmissibles chez les animaux (Кралски декрет от 15 октомври 2004 г. за финансирането на диагностиката на трансмисивните спонгиформни

енцефалопатии по животните) (*Moniteur belge*, 8 ноември 2004 г., стр. 75290). Този декрет установява система за заплащане на възнаграждение за услуга в размер на 10,70 EUR за всяко говеда, изпратено за клане.

- 11 С писмо от 26 ноември 2008 г. Комисията информира Кралство Белгия, че е решила да започне процедурата по член 108, параграф 2 ДФЕС.
- 12 В съображение 121 от спорното решение Комисията посочва, че максималният размер на разрешената помощ за финансирането на тестовите за СЕГ, определен в Насоките за ТСЕ, възлиза на 40 EUR на тест, а Кралство Белгия е надвишавало тази сума през периода от 1 януари 2003 г. до 30 юни 2004 г. Комисията уточнява, че сумата на помощите над този максимален разрешен размер се оценява на 6 619 810,74 EUR.
- 13 В съображение 92 от решението си Комисията всъщност приема, че „мерките, финансирани посредством използване на държавни ресурси, в това число такси, дават изборително предимство на земеделските производители, кланиците и другите субекти, които преработват, обработват, продават или пускат на пазара продукти от говеда, подложени задължително на изследване за СЕГ по силата на действащото законодателство, тъй като намаляват разходите на тези получатели. Тези предимства не се предоставят чрез преки плащания, а чрез поемане на разходите за тестовите за СЕГ от страна на публичните власти, заплащащи пряко стойността на тестовите на лабораториите, които ги извършват по искане на кланиците и фактурират разходите на AFSCA“.
- 14 В съображения 99 и 100 от спорното решение Комисията посочва, от една страна, че финансирането на тестовите за СЕГ посредством такси представлява предимство, финансирано с държавни ресурси, в полза на земеделските производители, кланиците и другите субекти, които преработват, обработват, продават или пускат на пазара продукти, произхождащи от говеда и подлагани задължително на изследване за СЕГ по силата на действащото законодателство, и от друга страна, че това предимство попада в обхвата на член 107, параграф 1 ДФЕС. След като споменава, че Кралство Белгия не я е уведомило за тези помощи, посочената институция констатира, че помощите са неправомерни.
- 15 Що се отнася до помощите, изплащани между 1 януари 2003 г. и 30 юни 2004 г., в съображения 126—128 от спорното решение Комисията преценява системата за възстановяване на тези помощи чрез събирането на таксите за финансирането на AFSCA, система, предложена от Кралство Белгия, според което причината за прилагането на такъв общ подход е, че е практически трудно тези помощи да се възстановяват индивидуално.
- 16 В съображение 129 от спорното решение Комисията подчертава, че така приложената от Кралство Белгия система за възстановяване на помощите не е в съответствие с изискванията към възстановяването на неправомерни и несъвместими с вътрешния пазар помощи, доколкото в противоречие с постоянната практика на Съда не задължава действителния получател на тези помощи лично да върне предимството, от което се е ползвал на пазара спрямо своите конкуренти.
- 17 По тези съображения в спорното решение, връчено на Кралство Белгия на 28 юли 2011 г., Комисията постановява следното:

„Член 1

1. Мерките, финансирани посредством възнаграждения за услуги, не представляват помощ.

2. Финансирането на тестовите за СЕГ посредством използване на държавни ресурси представлява помощ, съвместима с вътрешния пазар, в полза на земеделските производители, кланиците и другите субекти, които преработват, обработват, продават или пускат на пазара продукти, произхождащи от говеда и подлагани задължително на изследване за СЕГ за периода от 1 януари 2001 г. до 31 декември 2002 г. и за периода от 1 юли 2004 г. до 31 декември 2005 г.

3. Финансирането на тестовите за СЕГ посредством използване на държавни ресурси за периода от 1 януари 2003 г. до 30 юни 2004 г. представлява помощ, съвместима с вътрешния пазар, в полза на земеделските производители, кланиците и другите субекти, които преработват, обработват, продават или пускат на пазара продукти, произхождащи от говеда и подлагани задължително на изследване за СЕГ, за сумите под 40 EUR на тест. Сумите над 40 EUR на тест са несъвместими с вътрешния пазар и трябва да бъдат възстановени, с изключение на помощта, предоставена на конкретни проекти, които към момента на предоставяне на тази помощ са изпълнявали всички условия, определени в приложимия регламент *de minimis*.

4. Белгия неправомерно е привела в действие помощта за финансирането на тестовите за СЕГ в нарушение на член 108, параграф 3 от ДФЕС през периода от 1 януари 2001 г. до 30 юни 2004 г.

Член 2

1. Белгия предприема необходимите мерки за възстановяване от получателите на неправомерната и несъвместимата помощ, посочена в член 1, параграфи 3 и 4.

2. Помощта, която следва да се възстанови, включва лихви, изчислени от датата, на която помощта е била предоставена на получателите, до датата на нейното възстановяване.

3. Лихвите се изчисляват с натрупване в съответствие с разпоредбите на глава V от Регламент (ЕО) № 794/2004 [на Комисията от 21 април 2004 година за прилагането от Регламент № 659/1999 (ОВ L 140, 2004 г., стр. 1; Специално издание на български език, 2007 г., глава 8, том 2, стр. 42)].

4. Възстановяването се извършва незабавно и в съответствие с процедурите, предвидени от националното законодателство, при условие че те позволяват незабавното и ефективно изпълнение на настоящото решение.

Член 3

Възстановяването на помощта, посочена в член 1, параграфи 3 и 4, се извършва незабавно и ефективно.

Белгия осигурява изпълнението на настоящото решение в срок от четири месеца от датата, на която е уведомена за него.

Член 4

1. В срок от два месеца от датата на уведомлението за настоящото решение Белгия предоставя на Комисията следната информация:

- а) списък на получателите на помощта, посочена в член 1, параграфи 3 и 4, и общия размер на помощта, получена от всеки от тях;
- б) общата сума (главница и лихви), подлежаща на възстановяване от получателите;

в) подробно описание на вече предприетите или планираните мерки за спазване на настоящото решение;

г) документи, доказващи, че на получателите е наредено да възстановят помощта.

2. Белгия уведомява Комисията за напредъка, постигнат вследствие на предприетите национални мерки за изпълнение на настоящото решение, до пълното възстановяване на помощта, посочена в член 1, параграфи 3 и 4.

3. След изтичане на двумесечния срок, посочен в параграф 1, при обикновено искане от страна на Комисията Белгия предава доклад относно вече предприетите или планираните мерки за спазване на настоящото решение. Този доклад предоставя също подробна информация относно сумите на помощта и лихвите, които вече са възстановени от получателите.

Член 5

Адресат на настоящото решение е Кралство Белгия“.

Досъдебната процедура

- 18 На 27 септември 2011 г. Кралство Белгия уведомява Комисията за несъгласието си със спорното решение.
- 19 За целта то най-напред посочва, че поддържа становището си, че държавното финансиране на разходите за тестовите за СЕГ не представлява държавна помощ, доколкото „няма норма от правото на Съюза, която да задължава държавите членки да си възстановяват изцяло или отчасти разходите за тестовите за СЕГ от икономическите оператори, и в частност от операторите с дейност в селскостопанския сектор“. По-нататък Кралство Белгия подчертава важността на разследването, водено към онзи момент от органите в областта на конкуренцията по съмнения в антиконкурентни практики от страна на лабораториите във връзка с тестовите за СЕГ.
- 20 Що се отнася до спорното решение, Кралство Белгия изтъква, че предвид широкия кръг на лицата, които в член 1 от спорното решение са посочени като получатели на неправомерните и несъвместими с вътрешния пазар помощи, а именно земеделските производители, кланиците и другите субекти, които преработват, обработват, продават или пускат на пазара продукти, произхождащи от говеда и подлагани задължително на изследване за СЕГ, е невъзможно „да се установи обективна връзка между първоначално тестваното за [СЕГ] животно и получателите на всички стадии до продажбата на крайния продукт“.
- 21 Накрая Кралство Белгия изтъква, че при всички положения е достатъчно сумата на тези помощи да се разпреди поравно между шестте засегнати сектора (животновъди, продавачи на живи животни, кланици, производители и преработватели на продукти, търговци на едро и търговци на дребно) и след това да се раздели на броя на икономическите оператори в тези сектори, за да се установи, че съгласно правилото de minimis не е необходимо те да се възстановяват.
- 22 На 18 юли 2012 г. Комисията уведомява Кралство Белгия, че получател на помощта „е операторът, който е имал задължението да извърши тест за СЕГ и на когото кланицата е фактурирала възнаграждението, с което се покриват разходите за тестовите за СЕГ“, и че тази държава членка следва да „провери за съответния период дали индивидуалните получатели на услугата, състояща се в извършване на тест за СЕГ на техните говеда, са получили несъвместима помощ (тоест над 40 EUR), надвишаваща прага de minimis“. В това отношение Комисията предлага изчислителен метод, при който, ако се приеме, че други помощи не са

отпускани, следва сумата de minimis да се раздели на сумата над прага от 40 EUR на извършен тест, за да се получи броят тестове за СЕГ за всеки отделен оператор, над който помощта би надвишавала разрешените прагове.

- 23 След размяна на няколко писма в частност относно изчислителния метод за определянето на размера на подлежащите на възстановяване помощи, Комисията приема, че Кралство Белгия не е взело необходимите мерки за съобразяване със спорното решение и с искова молба с дата 19 декември 2014 г. предявява разглеждания понастоящем иск.
- 24 След предявяването на този иск, с решение от 25 март 2015 г., Белгия/Комисия (Т-538/11, EU:T:2015:188), Общият съд на Европейския съюз отхвърля подадената преди това от Кралство Белгия жалба за отмяна на спорното решение. С решение от 30 юни 2016 г., Белгия/Комисия (С-270/15 Р, EU:C:2016:489), Съдът отхвърля и жалбата на Кралство Белгия срещу решението на Общия съд.

По иска

Доводи на страните

- 25 Комисията посочва, че разглежданите помощи изобщо не са възстановявани в срока от четири месеца след датата на връчването на спорното решение, тоест най-късно до 28 ноември 2011 г., а Кралство Белгия не доказва да е било в абсолютна невъзможност да изпълни това решение.
- 26 В това отношение Комисията изтъква, че противно на твърденията на Кралство Белгия, спорното решение позволява да се идентифицират получателите на неправомерните и несъвместими с вътрешния пазар помощи. Всъщност в това решение не били посочени общо „зеделските производители, кланиците и другите субекти, които преработват, обработват, продават или пускат на пазара продукти, произхождащи от говеда“, а се конкретизирало, че сред тези лица получатели на помощите са лицата, които са били длъжни да вземат мерки за извършването на тест за СЕГ и са намалили стопанските си разходи благодарение на тези помощи.
- 27 В този смисъл действителни получатели на неправомерните и несъвместими с вътрешния пазар помощи в повечето случаи и освен при наличието на особени обстоятелства били първичните производители, но при други обстоятелства можело според случая да бъдат или кланицата, или предприятието, в което е преработено или обработено животното, или предприятието, което е продало или пуснало на пазара говеждите продукти.
- 28 Тази институция добавя, че в цялата си кореспонденция с Кралство Белгия непрекъснато е предлагала практични и осъществими методи за изпълнение на спорното решение и че противно на твърденията на тази държава, никога не се е променяла позицията си по въпроса кои са лицата, които по смисъла на това решение трябва да се смятат за получатели на помощите, обявени за неправомерни и несъвместими с вътрешния пазар.
- 29 Тя подчертава, че Кралство Белгия няма основание да се позовава на регламентите de minimis, тъй като не е идентифицирало индивидуалните получатели на помощите и поради това не е в състояние да докаже, от една страна, че общият размер на тези помощи реално не надвишава разрешения от тези регламенти таван, и от друга страна, че са изпълнени всички останали условия по тези регламенти.

- 30 Комисията добавя, че Кралство Белгия неоснователно твърди, че е в абсолютна невъзможност да изпълни спорното решение и че в целия ход на производството е демонстрирало голяма лоялност, докато всъщност тази държава непрекъснато отказвала да изпълни спорното решение с доводи, които му противоречат.
- 31 В отговор Кралство Белгия на първо място изтъква, че финансирането на тестовите за СЕГ не може да се квалифицира като държавна помощ, доколкото задължението за извършване на тези тестове намира основание в защитата на общественото здраве и съответно те не може да се смятат за разход, който обикновено е в тежест на бюджета на предприятието.
- 32 На второ място, то посочва, че съществува достатъчна сигурност, че не са надхвърлени праговете *de minimis*, поради което не е налице неизпълнение на задълженията по спорното решение. За целта тази държава членка изтъква, че доколкото СЕГ е заболяване, което се отразява на цялата хранителна верига от стадия на производството до стадия на продажбата на крайния продукт, не е възможно да се установи обективна връзка между тестваното животно и различните получатели на всички тези стадии от процеса на производство и продажба на крайния продукт. По тази причина посочената държава непрекъснато поддържала в съответствие със спорното решение, и в частност със съображение 92 от него, че разходите за тестовите за СЕГ би трябвало да са разпределени между шестте икономически сектора на говеждото месо, още повече че ако подлежащата на възстановяване помощ се раздели поравно между тези сектори, средният размер на помощта за всеки отделен получател и всеки отделен сектор ще е осезаемо под праговете *de minimis*, така че би било неприемливо да се изисква от държавата да изпълнява изключително тежки задачи, които съвсем очевидно биха били безполезни.
- 33 Кралство Белгия добавя, че при всички положения би могло да се провери дали праговете *de minimis* са надвишени спрямо всеки от получателите на помощта само ако спорното решение позволява действително да се идентифицират тези получатели, което в случая то не позволявало.
- 34 Във връзка с това то изтъква наличието на непоследователности в спорното решение, поради които не било възможно да се установи дали неправомерните и несъвместими помощи трябва да се възстановят само от собственика на животното или пък от всички икономически оператори с дейност в определените в това решение сектори. Поради тези непоследователности посоченото решение или трябвало да се смята за нищожно, или било невъзможно за изпълнение.
- 35 В това отношение Кралство Белгия изтъква, че не може да бъде укорявано в отказ да си сътрудничи лоялно с Комисията, доколкото само приемането на предложения от него общ метод за изпълнение на спорното решение би могло да даде възможност за изпълнението му, но Комисията не го дпуснала и непрекъснато променяла обясненията си за определянето на неправомерните и несъвместими с вътрешния пазар помощи.

Съображения на Съда

- 36 В началото следва да се отбележи, както генералният адвокат в точка 55 от заключението му, че Кралство Белгия не оспорва факта, че във връзка с мерките за финансиране, квалифицирани като помощи в член 1, параграфи 3 и 4 от спорното решение, не е предприело никакви действия за възстановяване, нито факта, че не е изпратило на Комисията в съответния срок информацията по член 4 от решението.
- 37 Затова следва да се провери дали неизпълнението на това решение е допустимо на основанията, които Кралство Белгия изтъква в своя защита.

- 38 В това отношение следва да се отбележи, че освен ако съответното решение за възстановяване не е отменено по реда на член 263 ДФЕС, единствените основания, които държава членка може да изтъква в своя защита срещу предявен от Комисията иск за установяване на неизпълнение на задължения на основание член 108, параграф 2 ДФЕС, са абсолютна невъзможност да изпълни решението, на което е адресат (вж. решение от 9 юли 2015 г., Комисия/Франция, C-63/14, EU:C:2015:458, т. 48 и цитираната съдебна практика), и нищожност на решението за възстановяване, доколкото то страда от особено тежки и явни пороци (в този смисъл вж. по-специално решения от 10 октомври 2013 г., Комисия/Италия, C-353/12, непубликувано, EU:C:2013:651, т. 43 и от 22 март 2001 г., Комисия/Франция, C-261/99, EU:C:2001:179, т. 19).
- 39 Що се отнася до довода за неправилно квалифициране на финансирането на тестовете за СЕГ като държавна помощ, достатъчно е да се констатира, че с този довод на практика се оспорва самото наличие на държавна помощ и съответно валидността на спорното решение, без обаче да се твърди, че то е чак нищожно. В този смисъл посоченият довод може да бъде изтъкван само в процесуалния контекст на жалбата за отмяна по член 263 ДФЕС (вж. в този смисъл решение от 12 февруари 2015 г., Комисия/Франция, C-37/14, непубликувано, EU:C:2015:90, т. 77 и цитираната съдебна практика).
- 40 При всички положения следва да се отбележи, че същият довод вече е разгледан и отхвърлен в точки 79—81 от решението от 25 март 2015 г., Белгия/Комисия (T-538/11, EU:T:2015:188), с което Общият съд отхвърля жалбата за отмяна, подадена от Кралство Белгия против спорното решение, и че това съдебно решение е потвърдено от Съда с решение от 30 юни 2016 г., Белгия/Комисия (C-270/15 P, EU:C:2016:489).
- 41 От изложените по-горе съображения следва, че доводът за неправилно квалифициране на финансирането на тестовете за СЕГ като държавна помощ е недопустим.
- 42 Що се отнася до довода на Кралство Белгия за нищожност на спорното решение, в случай че въпросната помощ трябва да бъде възстановена само от земеделските производители, следва да се посочи, че както в съображения 90, 92 и 99 от спорното решение, така и в член 1, параграф 3 от него като получатели на помощите са посочени лицата, които е трябвало да извършат задължителен тест за СЕГ.
- 43 Оттук следва, че макар да не идентифицира по-точно получателите според определен сектор или чрез обективни характеристики извън посочените в предходната точка, спорното решение все пак позволява да се определи кои са получателите на неправомерните и несъвместими с вътрешния пазар помощи, без да ги ограничава само до земеделските производители. Следователно решението не може да се смята за нищожно.
- 44 Що се отнася до довода за трудности при идентифицирането на действителните получатели на разглежданата помощ, в случай че задължението за възстановяване на помощта не се отнася само до земеделските производители, следва да се припомни, че опасенията от вътрешни трудности, били те и непреодолими, в частност във връзка с проверката в каква хипотеза се намира всяко съответно предприятие от гледна точка на възстановяването на неправомерните помощи или във връзка с широкото разпространение на схемата за помощи в националната производствена тъкан, не биха могли да са основание за държавата членка да не изпълнява задълженията си по правото на Съюза (вж. в този смисъл решение от 1 април 2004 г., Комисия/Италия, C-99/02, EU:C:2004:207, т. 22 и 23, както и цитираната съдебна практика).
- 45 В настоящия случай обаче Кралство Белгия не доказва да му е невъзможно да идентифицира на практика действителните получатели на разглежданата помощ. Всъщност то е можело например да се обърне към лабораториите или към операторите на обектите, в които са вземани пробите за тестовете за СЕГ, субекти, посочени в точка 25 от Насоките за ТСЕ, за да определи останалите оператори, на които е прехвърлена помощта.

- 46 Що се отнася до довода, че не са превишени праговете *de minimis*, следва да се припомни, че за да се определи получателят на държавната помощ, е необходимо да се установят предприятията, които действително са разполагали с нея (решения от 3 юли 2003 г., Белгия/Комисия, C-457/00, EU:C:2003:387, т. 55 и от 21 декември 2016 г., Комисия/Aer Lingus и Ryanair Designated Activity, C-164/15 P и C-165/15 P, EU:C:2016:990, т. 90 и цитираната съдебна практика). Тази съдебна практика изключва възможността за изчисляване на размера на подлежащата на възстановяване помощ чрез разделяне на общия размер на помощите поравно между определените в спорното решение икономически сектори, както предлага Кралство Белгия, за да докаже, че не са превишени праговете *de minimis*.
- 47 Извън това съгласно практиката на Съда наистина Комисията следва да докаже наличието на твърдяното неизпълнение за възстановяване на помощта, като представи на Съда необходимите данни, въз основа на които той да провери наличието на това неизпълнение, без да може тя да се основава на някаква презумпция, но за сметка на това, когато е установено, че помощите изцяло или отчасти не са възстановени, съответната държава членка трябва да докаже наличието на причините, поради които не би било необходимо възстановяване на помощта, що се отнася до някои получатели (решение от 12 февруари 2015 г., Комисия/Франция, C-37/14, непубликувано, EU:C:2015:90, т. 71). Освен обаче изчислителния метод, който е недопустим поради цитираната в предходната точка съдебна практика, белгийското правителство не представя никакви точни и конкретни данни, които да позволяват да се приеме, че за съответните получатели са спазени праговете *de minimis*.
- 48 По всички изложени съображения следва да се установи, че Кралство Белгия не е изпълнило задълженията си по член 288, четвърта алинея ДФЕС и по членове 2—4 от спорното решение, тъй като не е взело всички необходими мерки, за да си възстанови от получателите държавните помощи, които с член 1, параграфи 3 и 4 от това решение са обявени за неправомерни и несъвместими с вътрешния пазар, и тъй като не е информирало Комисията за мерките, взети за изпълнение на това решение.

По съдебните разноски

- 49 Съгласно член 138, параграф 1 от Процедурния правилник на Съда загубилата делото страна се осъжда да заплати съдебните разноски, ако е направено такова искане. След като Комисията е направила искане за осъждането на Кралство Белгия и то е загубило делото, следва да бъде осъдено да заплати съдебните разноски.

По изложените съображения Съдът (четвърти състав) реши:

- 1) Кралство Белгия не е изпълнило задълженията си по член 288, четвърта алинея ДФЕС и по членове 2—4 от Решение 2011/678/ЕС на Комисията от 27 юли 2011 година относно държавната помощ за финансиране на диагностиката на трансмисивни спонгиформни енцефалопатии (ТСЕ) по говедата, приведена в действие от Белгия (държавна помощ C 44/08 (ex NN 45/04), тъй като не е взело всички необходими мерки, за да си възстанови от получателите държавните помощи, които с член 1, параграфи 3 и 4 от това решение са обявени за неправомерни и несъвместими с вътрешния пазар, и тъй като не е информирало Европейската комисия за мерките, взети за изпълнение на това решение.
- 2) Осъжда Кралство Белгия да заплати съдебните разноски.

Подписи